

N. 96 - 278

11 JANUARI 1996. — Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot bepaling van de handelingen en werken die vrijgesteld zijn van een stedenbouwkundige vergunning, van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar of van de medewerking van een architect

[31016]

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de wet van 20 februari 1939 op de bescherming van de titel en van het beroep van architect, inzonderheid op artikel 4, derde lid;

Gelet op de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw, inzonderheid op de artikelen 84, § 2 en 117, gewijzigd bij de ordonnantie van 23 november 1993;

Gelet op het advies van de Raad van State;

Op de voordracht van de Minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer,

Bestluit :

HOOFDSTUK I. — Algemene bepaling

Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit, dient men te verstaan onder:

1° « woning » :

geheel van vertrekken die voor de huisvesting of voor de bewoning door één of meer personen ontworpen werden, voor zover een andere bestemming er niet wettelijk werd gevestigd, met inbegrip van rusthuizen, en met uitzondering van de hotelinrichtingen;

2° « uitrusting van collectief belang of van openbare diensten » :

bouwwerk of inrichting die voor het verrichten van een activiteit van algemeen of openbaar belang bestemd is, met name scholen, culturele, sportieve, sociale en gezondheidsvoorzieningen;

3° « kantoor » : vertrek bestemd :

a) hetzij voor beheers- of administratiewerkzaamheden van een bedrijf, een openbare dienst, een zelfstandige of een handelaar;

b) hetzij voor de activiteiten van een vrij beroep;

c) hetzij voor de activiteiten van dienstenbedrijven;

4° « winkel » :

geheel van vertrekken, met uitzondering van de kantoren, al dan niet toegankelijk voor het publiek, binnen dewelke diensten worden verleend of roerende goederen worden verkocht;

5° « goed dat het voorwerp uitmaakt van een beschermingsmaatregel » :

beschermd of op de bewaarlijst ingeschreven monument, geheel van onroerende goederen of landschap, of dat het voorwerp uitmaakt van een procedure tot bescherming of tot inschrijving op de bewaarlijst, met toepassing van de ordonnantie van 4 maart 1993 tot behoud van het erfgoed of van de wet van 7 augustus 1931 tot behoud van de monumenten en landschappen.

HOOFDSTUK II. — Handelingen en werken vrijgesteld van de stedenbouwkundige vergunning

Art. 2. Voor zover ze niet afwijken van wettelijke en verordenende bepalingen, worden de volgende handelingen en werken vrijgesteld van de stedenbouwkundige vergunning :

1° de tijdelijke infrastructuurbouwwerken van een bouwterrein gedurende de duur ervan;

2° het plaatsen van sanitaire, elektrische, verwarmings-, isolerings- of verlichtingsinstallaties binnen het gebouw;

3° op voorwaarde dat de stabiliteit van het gebouw niet in gevaar wordt gebracht, de verbouwingswerken binnen het gebouw of de werken voor de geschiktmaking van de lokalen voor zover ze noch de oplossing van een eigenlijk constructieprobleem, noch de wijziging van het gebruik of van de bestemming of, wanneer het een woongebouw betreft, de wijziging van het aantal wooneenheden, noch de wijziging van het gebouwde volume, noch de wijziging van het architectonisch karakter van het gebouw met zich mee brengen;

4° het plaatsen van niet-verlichte of niet-lichtgevende uithangborden die niet groter dan 0,25 vierkante meter zijn;

5° het plaatsen van reclame-inrichtingen of reclame-dragers op of tegen uitsalramen;

F. 96 - 278

11 JANVIER 1996. — Arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale déterminant les actes et travaux dispensés du permis d'urbanisme, de l'avis conforme du fonctionnaire délégué ou de l'intervention d'un architecte

[31016]

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu la loi du 20 février 1939 sur la protection du titre et de la profession d'architecte, notamment l'article 4, alinéa 3;

Vu l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme, notamment les articles 84, § 2 et 117, modifiés par l'ordonnance du 23 novembre 1993;

Vu l'avis du Conseil d'Etat;

Sur la proposition du Ministre chargé de l'Aménagement du Territoire, des Travaux publics et du Transport,

Arrête :

CHAPITRE Ier. — Disposition générale

Article 1er. Pour l'application du présent arrêté, on entend par :

1° « logement » :

l'ensemble de locaux ayant été conçus pour l'habitation ou la résidence d'une ou plusieurs personnes, pour autant qu'une autre affectation n'ait pas été légalement implantée, en ce compris les maisons de repos, et à l'exclusion des établissements hôteliers;

2° « équipement d'intérêt collectif ou de service public » :

la construction ou l'installation qui est affectée à l'accomplissement d'une activité d'intérêt général ou public, notamment les équipements scolaires, culturels, sportifs, sociaux, et de santé;

3° « bureau » : le local affecté :

a) soit aux travaux de gestion ou d'administration d'une entreprise, d'un service public, d'un indépendant ou d'un commerçant;

b) soit à l'activité d'une profession libérale;

c) soit aux activités des entreprises de service;

4° « commerce » :

l'ensemble de locaux, à l'exclusion des bureaux, accessibles ou non au public dans lequel lui sont fournis des services ou dans lequel lui sont vendus des biens meubles;

5° « bien faisant l'objet d'une mesure de protection » :

monument, ensemble de biens immobiliers ou site classé ou inscrit sur la liste de sauvegarde, ou faisant l'objet d'une procédure de classement ou d'inscription sur la liste de sauvegarde, prise en application de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier ou de la loi du 7 août 1931 sur la conservation des monuments et des sites.

CHAPITRE II. — Actes et travaux dispensés du permis d'urbanisme

Art. 2. Pour autant qu'ils n'impliquent aucune dérogation à des dispositions légales et réglementaires, les actes et travaux suivants sont dispensés du permis d'urbanisme :

1° les constructions provisoires d'infrastructure de chantier pendant la durée de celui-ci;

2° le placement d'équipements intérieurs sanitaires, électriques, de chauffage, d'isolation ou de ventilation;

3° à condition que la stabilité de l'immeuble ne soit pas mise en danger, les travaux de transformation intérieurs ou les travaux d'aménagement de locaux pour autant qu'ils n'impliquent la solution d'aucun problème de construction proprement dite, ni la modification de l'utilisation ou de la destination ou, lorsqu'il s'agit d'un immeuble d'habitation, du nombre de logements, ni la modification du volume construit, ni la modification de l'aspect architectural du bâtiment;

4° le placement d'enseignes non éclairées ou non lumineuses ne dépassant par 0,25 mètre carré de superficie;

5° le placement de dispositifs ou supports de publicité apposés contre ou sur les vitrines;

6° het plaatsen van versieringselementen voor binnenplaatsen en tuinen alsook, voor zover er geen aanzienlijke wijziging van het reliëf door ontstaat, de bodemaanleg overeenkomstig de bestemming van binnenplaatsen en tuinen, onder meer de aanleg van paden, terrassen of het plaatsen van plantenbakken;

7° het wijzigen van het gebruik of van de bestemming van een gedeelte van een woning in kantoor voorzover dit kantoor behoort bij de hoofdverblijfplaats van de persoon die de activiteit uitoefent waarvoor het kantoor vereist is en dat de daartoe gebruikte vloeroppervlakte 45 % van de totale vloeroppervlakte van de woning niet overschrijdt en niet méér bedraagt dan 75 vierkante meter;

8° voor zover het geen goed betreft dat het voorwerp uitmaakt van een beschermingsmaatregel, de afbraak van bouwwerken die horen bij het hoofdgebouw, vast of los ervan, voor zover :

- a) de grondoppervlakte minder dan 9 vierkante meter bedraagt;
- b) zij niet zichtbaar zijn vanaf de openbare ruimte.

Art. 3. Voor zover zij niet afwijken van wettelijke en verordenende bepalingen, inzonderheid de gewestelijke stedenbouwkundige verordening, en zij geen aanvulling zijn van de werken waarvoor een stedenbouwkundige vergunning vereist is, worden de volgende handelingen en werken aan wegen vrijgesteld van de stedenbouwkundige vergunning :

1° voor zover de handelingen en werken geen wijziging inhouden van de essentiële kenmerken van het dwarsprofiel, de vernieuwing van de wegfundamenten en van het wegdek, bermen, kantstenen en stoepen, met uitzondering van de wijzigingen van wegverhardingen in natuursteen;

2° de vernieuwing of de verplaatsing zonder wijziging van de essentiële kenmerken van het dwarsprofiel van de bijbehorende elementen zoals sporen, vangrails en kantstenen;

3° de plaatsing, vernieuwing of geringe verplaatsing van de inrichtingen voor waterafvoer zoals greppels, straatkolken, riooldeksels, riolen en collectoren van minder dan 1,25 meter hoogte;

4° de plaatsing, vernieuwing of geringe verplaatsing van kabels, buizen en leidingen die zich bevinden in de openbare ruimte;

5° de voorlopige proefaanleg van wegen voor een maximumduur van twee jaar.

Art. 4. Voor zover ze niet afwijken van wettelijke en verordenende bepalingen, in het bijzonder van de gewestelijke stedenbouwkundige verordeningen, of voor zover ze geen aanvulling zijn van de werken onderworpen aan een stedenbouwkundige vergunning of ze door hun groot aantal hun karakter van geringe omvang niet verliezen, worden de volgende handelingen en werken aan wegen vrijgesteld van de stedenbouwkundige vergunning :

1° de kleine aanlegwerken van de ruimten bestemd voor voetgangers en fietsers die de plaatselijke verruiming en de verbetering van het esthetisch aspect ervan of de veiligheid van de gebruikers beogen;

2° de aanlegwerken van ruimten bestemd voor beplantingen;

3° het plaatsen, het verplaatsen of het verwijderen van volgende inrichtingen of elementen :

a) de al dan niet verlichte verkeerstekens met inbegrip van het onderstel ervan, de portalen uitgezonderd, alsmede de beveiliging ervan tegen het verkeer, met uitzondering van de verkeerstekens groter dan 2 vierkante meter;

b) de vaste of mobiele voorzieningen ter beperking van het verkeer of het parkeren;

c) de controlesystemen voor het parkeren of het verkeer zoals parkeermeters, uurmeters, radars, camera's;

d) de systemen voor het parkeren van tweewielers;

e) de bijbehorende elementen van al dan niet ondergrondse technische installaties zoals elektrische bedieningskasten voor verkeerslichten of straatverlichting, praatpalen, hydranten, bedieningskasten voor televisiedistributie;

f) de zitbanken, tafels, afvalbakken, telefooncellen, kleine fonteinen, plantenbakken;

g) de installaties voor openbare verlichting;

h) de wachthuisjes voor de reizigers aan de halten van het openbaar vervoer voor zover hun hoogte 2,50 meter niet overschrijdt en zij per module van 8 vierkante meter bodemoppervlakte, niet méér dan twee reclame-inrichtingen van elk maximum 2 vierkante meter bevatten;

6° le placement d'équipements décoratifs de cours et jardins, ainsi que, pour autant que ne s'ensuive aucune modification sensible du relief, l'aménagement du sol conforme à une destination de cours et jardins, notamment la création de chemins, de terrasses ou l'installation de bacs à plantations;

7° la modification de l'utilisation ou de la destination d'une partie d'un logement en bureau pour autant qu'il s'agisse d'un accessoire de la résidence principale de la personne exerçant l'activité qui nécessite le bureau et que la superficie de planchers qui y est consacrée n'excède pas plus de 45 % de la superficie totale de planchers du logement sans dépasser 75 mètres carrés;

8° dans la mesure où elle ne concerne pas un bien faisant l'objet d'une mesure de protection, la démolition de constructions accessoires à la construction principale, accolées ou isolées pour autant :

- a) que leur superficie au sol soit inférieure à 9 mètres carrés;
- b) qu'elles ne soient pas visibles depuis les espaces publics.

Art. 3. Pour autant qu'ils n'impliquent aucune dérogation à des dispositions légales et réglementaires, en particulier les règlements régionaux d'urbanisme, et qu'ils ne constituent pas le complément de travaux soumis à permis d'urbanisme, les actes et travaux en voirie suivants sont dispensés du permis d'urbanisme :

1° pour autant que les actes et travaux ne modifient pas les caractéristiques essentielles du profil en travers, le renouvellement des fondations et du revêtement des chaussées, bernes, bordures et trottoirs, à l'exception des changements de revêtements constitués de pierres naturelles;

2° le renouvellement ou déplacement sans modification des caractéristiques essentielles du profil en travers des éléments accessoires tels que les rails, les glissières et bordures de sécurité;

3° la pose, le renouvellement ou le léger déplacement des dispositifs d'évacuation d'eau tels que filets d'eau, avaloirs, taques, égouts et collecteurs de moins de 1,25 mètre de hauteur;

4° la pose, le renouvellement ou le léger déplacement des câbles, conduites et canalisations situés dans l'espace public;

5° les aménagements provisoires de voirie à titre d'essai d'une durée maximale de deux ans.

Art. 4. Pour autant qu'ils n'impliquent aucune dérogation à des dispositions légales et réglementaires, en particulier les règlements régionaux d'urbanisme, qu'ils ne constituent pas le complément de travaux soumis à permis d'urbanisme ou que de par leur grand nombre, ils ne perdent leur caractère de minime importance, les actes et travaux en voirie suivants sont dispensés du permis d'urbanisme :

1° les petits travaux d'aménagement des espaces réservés aux piétons, aux cyclistes et visant l'agrandissement local de ces espaces, l'amélioration de leur aspect esthétique ou la sécurité des usagers;

2° les travaux d'aménagement des espaces réservés aux plantations;

3° le placement, le déplacement ou l'enlèvement des dispositifs ou éléments suivants :

a) la signalisation lumineuse ou non en ce compris son support, à l'exception des portiques, ainsi que sa protection vis-à-vis de la circulation, à l'exception de celle représentant une surface de plus de 2 mètres carrés;

b) les dispositifs fixes ou mobiles limitant la circulation ou le stationnement;

c) les dispositifs de contrôle du stationnement ou de la circulation, tels que parcomètres, appareils horodateurs, radars, caméras;

d) les dispositifs de stationnement pour véhicules à deux roues;

e) les dispositifs accessoires d'installations techniques, souterraines ou non, tels que armoires de commande électrique de feux de signalisation ou d'éclairage public, bornes téléphoniques, bornes incendies, armoires de télédiffusion;

f) les bancs, tables, poubelles, cabines téléphoniques, petites fontaines, bacs à plantation;

g) les dispositifs d'éclairage public;

h) les abris pour voyageurs aux arrêts des transports publics pour autant que leur hauteur ne dépasse pas 2,50 mètres, et qu'ils ne comportent, par module de 8 mètres carrés de superficie au sol, pas plus de deux dispositifs de publicité d'une superficie maximale de 2 mètres carrés chacun;

- 4° het aanbrengen of het wijzigen van verkeerstekens op de grond;
5° het plaatsen, verplaatsen of het verwijderen van verkeersdrempels.

Art. 5. Van de stedenbouwkundige vergunning worden eveneens vrijgesteld voorzieningen voor sociale, culturele of recreatieve doeleinden die voor maximaal twee maanden geplaatst worden.

HOOFDSTUK III. — *Handelingen en werken vrijgesteld van het advies van de gemachtigde ambtenaar*

Art. 6. Voor zover ze niet afwijken van de wettelijke en verordnende bepalingen, worden van het advies van de gemachtigde ambtenaar vrijgesteld :

1° de handelingen en werken waarvoor een stedenbouwkundige verordening een vergunning voorschrijft terwijl deze niet door de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw opgelegd is;

2° het optrekken van een bijgebouw dat los staat van het hoofdgebouw en dat niet voor bewoning bestemd is, voor zover :

a) het tenminste 6,00 meter van de achtergevel of van de bestaande bijgebouwen verwijderd is;

b) het bouwen ervan geen inbezitneming van meer dan 6 vierkante meter van de zone voor binnenplaatsen en tuinen vergt;

c) de totale hoogte ervan tot 2,50 meter beperkt blijft ten opzichte van het bestaande bodemniveau;

d) het minimum 1,90 meter verwijderd is van elke mandelige grens die geen muur is, met dien verstande dat, indien er geen scheidingsmuur of mandelige bouwwerken staan, de hoogte ervan de hellende vlakken van 45° op de horizontale lijn die van de mandelige grenzen uitgaat, niet overschrijdt en, indien er scheidingsmuren of mandelige bouwwerken bestaan, de hoogte ervan die van deze muren of bouwwerken niet overschrijdt en het ten minste tegen één ervan aangebouwd is;

3° voor zover het geen goed betreft dat het voorwerp uitmaakt van een beschermingsmaatregel, elke constructie van een bijgebouw aan het hoofdgebouw voor zover :

a) de diepte ervan deze van het minst diepe naastliggende al dan niet mandelige gebouw met niet méér dan 3 meter overschrijdt;

b) het beperkt is tot één niveau en de hoogte ervan niet méér bedraagt dan 3,50 meter boven het peil van de mandelige tuin op deze plaats, aan de laagste zijde;

c) de diepte ervan, samen met die van het hoofdgebouw, 3/4 van de diepte van het perceel niet overschrijdt;

4° het plaatsen buiten het openbare domein van reclame-inrichtingen en -draggers met een maximale oppervlakte van 10 vierkante meter op een mandelige wachtmuur, een afsluiting van een bouwterrein of van een terrein;

5° voor zover het geen goed betreft dat het voorwerp uitmaakt van een beschermingsmaatregel en het zich bevindt buiten de perimeters van culturele, historische of esthetische waarde of voor stadsverfraaiing en buiten de structurerende ruimten van het gewestelijk ontwikkelingsplan, en buiten de gebieden en plaatsen van culturele, historische en/of esthetische waarde van het gewestplan, de plaatsing van uithangborden en reclame-inrichtingen, met inbegrip van de lichtgevende of verlichte, op gebouwen met handels- of industriële bestemming en die uitsluitend betrekking hebben op de in deze gebouwen uitgeoefende activiteit voor zover :

a) wanneer zij loodrecht of evenwijdig op de gevel geplaatst worden, zij een opening niet gedeeltelijk of volledig afsluiten en zich bevinden onder het niveau van de dakgoot of van de lijn die hiermee overeenstemt;

b) wanneer zij niet op de gevels geplaatst worden, zij zich bevinden in de achteruitbouwstroken of de voortuinen, er maximaal twee per gebouw zijn en hun oppervlakte telkens 1 vierkante meter niet overschrijdt;

6° voor zover ze niet zichtbaar zijn vanaf de openbare ruimte en het architectonisch aspect van het gebouw niet wijzigen :

a) het bouwen van een scheidingsmuur tussen twee eigendommen en het optrekken van afsluitingen;

b) het plaatsen van antennes, ontvangstmasten, pylonen, windmolens en andere gelijksoortige structuren op een afstand van het belendende eigendom die ten minste gelijk is aan de totale hoogte ervan alsmede het plaatsen van paraboolantennes;

4° l'établissement ou la modification de la signalisation au sol;

5° le placement, le déplacement ou l'enlèvement de ralentisseurs de trafic.

Art. 5. Sont également dispensés du permis d'urbanisme, le placement d'installations à caractère social, culturel ou récréatif, placés pour une durée maximale de deux mois.

CHAPITRE III. — *Actes et travaux dispensés de l'avis du fonctionnaire délégué*

Art. 6. Pour autant qu'ils n'impliquent aucune dérogation aux dispositions légales et réglementaires, sont dispensés de l'avis du fonctionnaire délégué :

1° les actes et travaux pour lesquels un règlement d'urbanisme impose un permis, alors qu'il n'est pas imposé par l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme;

2° la construction d'un immeuble accessoire isolé du bâtiment principal qui n'est pas destinée à l'habitation dans la mesure où :

a) elle est distante de 6,00 mètres au moins de la façade arrière ou de ses annexes existantes;

b) de son édification, il ne résulte pas une occupation de plus de 6 mètres carrés de la zone de cours et jardins;

c) sa hauteur hors tout est limitée à 2,50 mètres par rapport au niveau existant du sol;

d) elle est distante de 1,90 mètre minimum de toute limite mitoyenne qui ne serait pas constituée par un mur, et que soit, s'il n'y a pas de mur de clôture ou de constructions mitoyennes, sa hauteur ne dépasse pas les plans inclinés à 45° sur l'horizontale prenant naissance aux limites mitoyennes soit, s'il y a des murs de clôture ou des constructions mitoyennes, sa hauteur ne dépasse pas celle de ces murs ou constructions et elle est adossée à un de ceux-ci au moins;

3° dans la mesure où elle ne concerne pas un bien faisant l'objet d'une mesure de protection, toute construction d'une annexe accolée à la construction principale pour autant :

a) que sa profondeur n'excède pas de plus de 3 mètres la profondeur du bâtiment voisin le moins profond, mitoyen ou non;

b) qu'elle soit limitée à un niveau et que sa hauteur n'excède pas 3,50 mètres par rapport au niveau du jardin mitoyen à cet endroit, pour le côté le plus bas;

c) que sa profondeur, cumulée avec celle du bâtiment principal, ne dépasse pas les 3/4 de la profondeur de la parcelle;

4° l'installation, en dehors du domaine public, de dispositifs et de supports de publicité de 10 mètres carrés maximum sur un mur mitoyen en attente, une clôture de chantier ou une clôture de terrain;

5° dans la mesure où il ne concerne pas un bien faisant l'objet d'une mesure de protection et dans les mesures où il se situe en dehors des périmètres d'intérêt culturel, historique ou esthétique ou d'embellissement et des espaces structurants du plan régional de développement, et en dehors des zones et sites d'intérêt culturel, historique et/ou esthétique du plan du secteur, le placement d'enseignes et de dispositifs de publicité, y compris lumineux ou éclairés, sur les immeubles à usage commercial ou industriel et se rapportant exclusivement à l'activité exercée dans ces immeubles pour autant :

a) lorsqu'ils sont apposés sur la façade, soit parallèlement, soit perpendiculairement, qu'ils n'obturent pas partie ou totalité d'une baie et se situent sous le niveau de la corniche ou de la ligne qui en tient lieu;

b) lorsqu'ils ne sont pas apposés sur la façade, qu'ils soient situés dans les zones de recul ou de jardin, qu'ils soient au nombre de deux maximum par immeuble et que leur superficie ne dépasse pas 1 mètre carré chacun;

6° dans la mesure où elles ne sont pas visibles depuis les espaces publics et ne modifient pas l'aspect architectural du bâtiment :

a) la construction d'un mur de séparation entre deux propriétés et l'édification de clôtures;

b) l'installation d'antennes, mâts, pylônes, éoliennes et autres structures similaires à une distance de la propriété voisine au moins égale à leur hauteur totale, ainsi que l'installation d'antennes paraboliques;

7° voor zover het geen goed betreft dat het voorwerp uitmaakt van een beschermingsmaatregel en voor zover deze zich bevinden buiten de perimeters van culturele, historische of esthetische waarde of voor stadsverfraaiing en van de structurerende ruimten van het gewestelijk ontwikkelingsplan en de gebieden en plaatsen van culturele, historische en/of esthetische waarde van het gewestplan :

a) de wijzigingen aan daken voor zover de bestaande typologie behouden blijft en de verhoging of de verlaging niet méér dan 50 centimeter bedraagt ter hoogte van de gevels;

b) het plaatsen van dakkapellen van maximum één niveau en die niet méér dan de helft van de breedte van de gevel in beslag nemen;

c) de wijziging van openingen;

d) de wijziging van het lijstwerk;

8° voor zover het geen goed betreft dat het voorwerp uitmaakt van een beschermingsmaatregel, de installatie van dakvensters in het dakplan;

9° het afbreken van bijgebouwen;

10° het bouwen van een zwembad in de open lucht op voorwaarde :

a) dat het wateroppervlak ervan 50 vierkante meter niet overschrijdt;

b) dat het zich op méér dan 3,00 meter van elke eigendomsgrens bevindt;

c) dat het niet méér dan 0,60 meter boven het bestaande bodemniveau uitsteekt en dat de bermhelling minder dan één kwart bedraagt;

11° het aanleggen per eigendom van een sportterrein in de open lucht voor zover het zich tenminste op 3,00 meter van elke eigendomsgrens bevindt en de afmetingen ervan 45,00 x 25,00 meter niet overschrijden;

12° de aanlegwerken overeenkomstig de gewoontelijke bestemming van een tuin, die krachtens artikel 2 niet van de vergunning vrijgesteld zijn;

13° het vellen van hoogstammen;

14° het gewoontelijke gebruik van een terrein voor :

a) het plaatsen van een verplaatsbare inrichting die voor bewoning kan worden gebruikt;

b) het aanleggen van een parkeer- of opslagplaats voor minder dan 10 voertuigen of een opslagplaats van minder dan 60 kubieke meter schroot of materialen;

15° het wijzigen van het gebruik of van de bestemming van een gedeelte van een woning in handelszaak of werkplaats voor zover de handels- of ambachtsactiviteit hoort bij de hoofdverblijfplaats van de persoon die deze activiteit uitoefent en dat de daartoe gebruikte vloeroppervlakte 45 % van de totale vloeroppervlakte van de woning niet overschrijdt en niet méér bedraagt dan 75 vierkante meter;

16° het wijzigen van het gebruik of van de bestemming van een gedeelte van een woning in kantoor voor zover dit kantoor hoort bij de hoofdverblijfplaats van de persoon die de activiteit uitoefent waarvoor het kantoor vereist is en dat de daartoe gebruikte vloeroppervlakte 45 % van de totale vloeroppervlakte van de woning niet overschrijdt en niet méér bedraagt dan 200 vierkante meter;

17° het wijzigen van het gebruik of van de bestemming van een kantoor in woningen;

18° het wijzigen van het gebruik of van de bestemming van een handelszaak in een kantoor voor vrij beroep of in uitrusting van collectief belang of van openbare diensten, voor zover de daartoe gebruikte vloeroppervlakte 200 vierkante meter niet overschrijdt;

19° het wijzigen van het gebruik of van de bestemming van een opslagplaats in een handelszaak of een uitrusting van collectief belang of van openbare diensten, voor zover de daartoe gebruikte vloeroppervlakte 200 vierkante meter niet overschrijdt en deze activiteit geen milieuvergunning van klasse I vereist, in toepassing van de ordonnantie van 30 juli 1992 betreffende de milieuvergunning;

20° de verbouwwerken binnen het gebouw en de werken voor de geschiktmaking van de lokalen anders dan die bedoeld in artikel 2, 3°, voor zover ze noch de wijziging van het gebruik of van de bestemming, noch de wijziging van het bebouwde volume, noch de wijziging van het architectonisch uitzicht van het gebouw met zich mee brengen.

7° dans la mesure où elles ne concernent pas un immeuble faisant l'objet d'une mesure de protection et dans la mesure où elles se situent en dehors des périmètres d'intérêt culturel, historique ou esthétique ou d'embellissement et des espaces structurants du plan régional de développement et des zones et sites d'intérêt culturel, historique et/ou esthétique du plan du secteur :

a) les modifications de toitures pour autant que la typologie existante soit sauvegardée et que la surhausse ou l'abaissement n'excède pas 50 centimètres au droit des façades;

b) les installations de lucarnes sur maximum un niveau et ne présentant pas un développement total en façade supérieur à la moitié de la largeur de celle-ci;

c) la modification de baies;

d) la modification des châssis;

8° dans la mesure où elles ne concernent pas un bien faisant l'objet d'une mesure de protection, les installations de fenêtres de toit réalisées dans le plan de la toiture;

9° la démolition de constructions annexes;

10° la construction d'une piscine non couverte à condition :

a) que la superficie de son plan d'eau n'excède pas 50 mètres carrés;

b) qu'elle se situe à plus de 3,00 mètres de toute limite de propriété;

c) qu'elle ne dépasse pas le niveau du sol existant de plus de 0,60 mètre de hauteur et dont le talutage a une pente inférieure à un quart;

11° l'aménagement, par propriété, d'un terrain de sport non couvert dans la mesure où il est distant d'au moins 3,00 mètres de toute limite de propriété et que ses dimensions ne dépassent pas 45,00 x 25,00 mètres;

12° les travaux d'aménagement conformes à la destination normale d'un jardin, qui ne sont pas exonérés du permis en vertu de l'article 2;

13° l'abattage d'arbres à haute tige;

14° l'utilisation habituelle d'un terrain pour :

a) le placement d'une seule installation mobile pouvant être utilisée pour l'habitation;

b) l'aménagement d'une aire de stationnement ou de dépôt de moins de 10 véhicules ou d'un dépôt de moins de 60 mètres cubes de mitraille ou de matériaux;

15° la modification de l'utilisation ou de la destination d'une partie d'un logement en commerce ou en atelier pour autant que l'activité commerciale ou artisanale constitue un accessoire de la résidence principale de la personne exerçant cette activité et que la superficie de planchers qui y est consacrée n'excède pas 45 % de la superficie totale de planchers du logement sans dépasser 75 mètres carrés;

16° la modification de l'utilisation ou de la destination d'une partie d'un logement en bureau, pour autant qu'il s'agisse d'un accessoire de la résidence principale de la personne exerçant l'activité qui nécessite le bureau et que la superficie de planchers qui y est consacrée n'excède pas 45 % de la superficie totale de planchers du logement sans dépasser 200 mètres carrés;

17° la modification de l'utilisation ou de la destination d'un bureau en logement;

18° la modification de l'utilisation ou de la destination d'un commerce en bureau pour profession libérale ou en équipement d'intérêt collectif ou de service public, pour autant que la superficie de planchers qui y est consacrée ne dépasse pas 200 mètres carrés;

19° la modification de l'utilisation ou de la destination d'un entrepôt en commerce ou en équipement d'intérêt collectif ou de service public, pour autant que la superficie de planchers qui y est consacrée ne dépasse pas 200 mètres carrés et que cette activité ne nécessite pas de permis d'environnement de classe I au sens de l'ordonnance du 30 juillet 1992 relative aux permis d'environnement;

20° les travaux de transformation intérieure et les travaux d'aménagement de locaux autres que ceux visés à l'article 2, 3°, pour autant qu'ils n'impliquent la modification ni de l'utilisation ou de la destination de l'immeuble, ni du volume construit, ni de son aspect architectural.

HOOFDSTUK IV. — *Handelingen en werken
vrijgesteld van de medewerking van een architect*

Art. 7. De medewerking van een architect is niet verplicht voor :

1° elk alleenstaand bijgebouw dat niet bestemd is voor bewoning, handel of nijverheid, onder de in artikel 6, 2°, bepaalde voorwaarden;

2° het plaatsen van reclame-inrichtingen en uithangborden;

3° het optrekken van afsluitingen of van een scheidingsmuur tussen twee eigendommen;

4° het plaatsen van antennes, ontvangstmasten, pylonen, windmolens en andere gelijksoortige structuren alsmede het plaatsen van parabolantennes;

5° het bouwen van een zwembad en het aanleggen van een sportterrein in de open lucht;

6° de wijzigingen aan de openingen of het lijstwerk;

7° het afbreken van bijgebouwen;

8° de wijziging van het gebruik of van de bestemming van het goed of van een deel ervan, indien deze wijziging geen werken vereist of indien de verbouwingswerken binnen het gebouw of de aanpassingswerken geen oplossing van een eigenlijk constructieprobleem met zich brengen;

9° de handelingen en werken bedoeld in artikel 84, § 1, 6°, 7°, 8°, 9° en 10°, van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw.

HOOFDSTUK V. — *Slotbepalingen*

Art. 8. Het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 29 juni 1992 tot bepaling van de handelingen en werken die vrijgesteld zijn van een stedenbouwkundige vergunning, van het éénsluidend advies van de gemachtigde ambtenaar of van de medewerking van een architect, gewijzigd door het besluit van de Executieve van 23 juli 1992 en door het besluit van de Regering van 13 april 1995, wordt opgeheven.

Art. 9. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Art. 10. De Minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 11 januari 1996.

Ch. PICQUE,

Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering
en Minister van Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling,
Huisvesting en Monumenten en Landschappen

H. HASQUIN

Minister van Ruimtelijke Ordening,
Openbare Werken en Vervoer

CHAPITRE IV. — *Actes et travaux
dispensés de l'intervention d'un architecte*

Art. 7. Le concours d'un architecte n'est pas obligatoire pour :

1° toute construction isolée accessoire qui n'est pas destinée à l'habitation, au commerce ou à l'industrie, aux conditions fixées à l'article 6, 2°;

2° le placement de dispositifs de publicité et d'enseignes;

3° l'édification de clôtures ou d'un mur de séparation entre deux propriétés;

4° l'installation d'antennes, mâts, pylônes, éoliennes et autres structures similaires ainsi que l'installation d'antennes paraboliques;

5° la construction d'une piscine ou d'un terrain de sport non couverts;

6° la modification des baies ou châssis;

7° la démolition de constructions annexes;

8° la modification de l'utilisation ou de la destination de tout ou partie d'un bien si cette modification ne nécessite pas de travaux ou si les travaux de transformation intérieurs ou d'aménagement de locaux n'impliquent la solution d'aucun problème de construction proprement dite;

9° les actes et travaux indiqués à l'article 84, § 1er, 6°, 7°, 8°, 9° et 10°, de l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme.

CHAPITRE V. — *Dispositions finales*

Art. 8. L'arrêté de l'Exécutif de la Région de Bruxelles-Capitale du 29 juin 1992 déterminant les actes et travaux dispensés du permis d'urbanisme, de l'avis conforme du fonctionnaire délégué ou de l'intervention d'un architecte, modifié par l'arrêté de l'Exécutif du 23 juillet 1992 et par l'arrêté du Gouvernement du 13 avril 1995, est abrogé.

Art. 9. Le présent arrêté entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Art. 10. Le Ministre qui a l'Aménagement du Territoire, dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 11 janvier 1996.

Ch. PICQUE,

Ministre-Président du Gouvernement de la Région
de Bruxelles-Capitale et Ministre des Pouvoirs locaux
et de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites

H. HASQUIN,

Ministre de l'Aménagement du Territoire,
des Travaux publics et du Transport

ANDERE BESLUITEN — AUTRES ARRÊTES

MINISTERIE VAN JUSTITIE

Rechterlijke Orde

[9099]

Bij koninklijk besluit van 30 maart 1995, in werking tredend op 25 februari 1996, is de heer Callebaut, J., griffier bij het militair gerechtshof in ruste gesteld.

Hij mag zijn pensioenaanspraak doen gelden en is gemachtigd de titel van zijn ambt eershalve te voeren.

Bij koninklijk besluit van 9 januari 1996, is de heer Christiaens, A., eersstaanwezend klerk-griffier bij de politierechtbank te Brugge, op zijn verzoek, in ruste gesteld op datum van 29 februari 1996.

Hij heeft aanspraak op pensioen.

Bij koninklijk besluit van 8 januari 1996, is de heer Delbaere, U., eersstaanwezend klerk-secretaris bij het parket van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Kortrijk, op zijn verzoek in ruste gesteld op datum van 29 februari 1996.

Hij heeft aanspraak op pensioen en het is hem vergund de titel van zijn ambt eershalve te voeren.

MINISTERE DE LA JUSTICE

Ordre judiciaire

[9099]

Par arrêté royal du 30 mars 1995, entrant en vigueur le 25 février 1996, M. Callebaut, J., greffier à la cour militaire est admis à la retraite.

Il est admis à faire valoir ses droits à la pension et est autorisé à porter le titre honorifique de ses fonctions.

Par arrêté royal du 9 janvier 1996, M. Christiaens, A., commis-greffier principal au tribunal de police de Bruges, est admis à la retraite à sa demande à la date du 29 février 1996.

Il a droit à la pension.

Par arrêté royal du 8 janvier 1996, M. Delbaere, U., commis-secretaire principal au parquet du procureur du Roi près le tribunal de première instance de Courtrai, est admis à la retraite à sa demande à la date du 29 février 1996.

Il a droit à la pension et est autorisé à porter le titre honorifique de ses fonctions.